

Begrundelse

Rahbæk Møller (SF):

Der er vel ikke nogen i denne sal, der er i tvivl om, at Folketinget har behov for en debat om rammerne for kommuners og amters deltagelse i erhvervsfremmende aktiviteter. En stadig mere striks fortolkning af kommunalfuldmagten fra Indenrigsministeriets side sammen med en stadig mere aktiv indsats fra kommunernes side har skabt en situation, hvor det er nødvendigt, at Folketinget præciserer kommunernes og amternes rolle.

Jeg behøver blot at henvise til de mange initiativer, indenrigsministeren har stoppet, Dansoc, Dan Waste osv., til, at industriministeren fandt det nødvendigt at fremsætte et lovforslag om kommunernes deltagelse i forskerparker efter indenrigsministerens forbud herimod, og til Kommunernes Landsforenings 5-punkts-program.

Fra SF's side ønsker vi principielt meget vide rammer for kommunal og amtskommunal erhvervs politik. Vi anser de nuværende snærende bånd som et levn fra enevældens dage. Vi mener, der kun er behov for to grænser: Kommunerne må ikke give enkeltvirksomheder økonomisk tilskud, hverken direkte eller indirekte, og kommunerne bør ikke yde driftstilskud til erhvervsaktiviteter. Skattefinansierede under-skudsforetagender har vi ikke brug for.

En så vidtgående liberalisering af kommunalfuldmagten er imidlertid ikke sigtet med denne debat fra vor side. Vi vil holde os til de rammer, der er udstukket af Kommunernes Landsforenings 5-punkts-program og de mange aktuelle sager. Det følger heraf, at vi ikke vil drage egentlig kommunal produktion ind i debatten.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Schlüter):

I forespørgslen beder SF mig oplyse, hvilke rammer der efter regeringens opfattelse bør være for kommuners og amters deltagelse i det, man kalder erhvervs virksomhed.

Der har jo også i den seneste tid været en omfattende og ganske spændende debat i medierne – jeg mener, den er nyttig – om bl.a. kommunal deltagelse i erhvervs politik og ikke mindst det, man kalder systemeksport.

Alle ved, at vi har nogle klare, faste regler, selv om de er uskrevne, vedrørende kommunernes opgavevaretagelse. Det er det, vi kalder kommunalfuldmagten, og den har også været et centralt punkt i den sidste tids diskussion.

Jeg tror nok, man må sige, at disse regler ikke er særlig lette at forstå for ikkeeksperter, men kommunerne selv, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen og Indenrigsministeriet ved nok, hvordan man skal fortolke og anvende reglerne. Det giver sjældent anledning til vanskeligheder. Jeg finder det bestemt fornuftigt, at vi nu i Folketinget tager denne sag op, så vi kan få større klarhed over forholdet mellem kommunerne og erhvervs politikken.

Medlemmerne af landets kommunalbestyrelser og amtsråd er jo valgt til at lede en kommune eller et amt. De er ikke valgt – det er de altså ikke – til at drive erhvervs politik. Det sidste er mange af dem jo da heldigvis også gode til, men det er ikke det, sagen drejer sig om, når vi taler om deres medlemskab af de kommunale råd.

Det er også derfor, vi har de uskrevne, men altså ganske faste kommunalfuldmagtsregler. De går i korte træk ud på, at en kommune ikke må drive almindelig handels- og produktionsvirksomhed og ikke må give støtte til erhvervs virksomheder, vel at mærke økonomisk støtte.

Jeg tror, at kommunalbestyrelser og amtsråd i almindelighed skal være ganske glade for, at vi har disse regler, for de udgør faktisk en beskyttelse mod det pres, som i mange situationer udøves mod kommuner og amter, for at de skal deltage med økonomisk støtte til egentlig erhvervsaktivitet.

Jeg vil også fremhæve i dag, at regeringen mener, at skatteyderne bør være mindst lige så taknemlige for, at vi har kommunalfuldmagten. Den er et værn mod sammenblanding af kommunal økonomi og kommercielle aktiviteter. Det er en beskyttelse mod, at kommunalbestyrelser eller amtsråd skulle falde for fristelsen til at spekulere – for det ville det være – for skatteydernes penge.

Vi tror i regeringen, at samfundet er bedre tjent med, at kommunerne bruger kræfterne på at skabe gode rammebetingelser for erhvervs virksomhed inden for deres kommunegrænser.

Det gælder om at sikre en effektiv og hurtig sagsbehandling i kommunerne, gode arbejdsmarkeds- og uddannelsesforhold, sociale ord-